

Výrobce skleněné bižuterie (kód: 28-018-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Technická chemie a chemie silikátů (kód: 28)
Týká se povolání: Výrobce skleněné bižuterie; Výrobce bižuterie
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Orientace v normách, v technických a výtvarných podkladech pro výrobu bižuterie	3
Volba postupu práce, technologických podmínek pro zhotovování skleněné bižuterie	3
Zušlechťování skleněných bižuterních výrobků	3
Výroba a způsoby zpracování skleněné bižuterie	3
Provádění povrchových úprav a zušlechťovacích technik při výrobě skleněné bižuterie	3
Spojování jednotlivých dílů bižuterie	3
Obsluha zařízení a strojů při výrobě skleněné a kovové bižuterie	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 27.08.2012 do: 05.04.2019

Kritéria a způsoby hodnocení

Orientace v normách, v technických a výtvarných podkladech pro výrobu bižuterie

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést rozbor parametrů (druh a množství materiálu) uvedených v předloženém výrobním výkresu nebo vzorku	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Číst výrobní, výkresovou a technickou dokumentaci	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Volba postupu práce, technologických podmínek pro zhotovování skleněné bižuterie

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Dodržovat zásady BOZP a zdůvodnit nutnost používání ochranných pomůcek při práci	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Připravit materiál, nástroje a pomůcky podle výrobního předpisu nebo vzorku	Praktické předvedení
c) Zvolit postup práce pro zhotovení skleněné bižuterie podle výrobní dokumentace u konkrétního výrobku	Praktické předvedení
d) Zvolit vhodný druh tyčoviny pro konkrétní výrobek	Praktické předvedení
e) Vysvětlit postup při temperování výrobků v chladicích pecích	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zušlechťování skleněných bižuterních výrobků

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat přípravu zušlechťování skleněné bižuterie podle dané výrobní receptury (přípravu stříbrčícího roztoku, redukčního roztoku)	Písemné a ústní ověření
b) Popsat a vysvětlit techniku zušlechťování (např. vlastního stříbření u konkrétního skleněného polotovaru)	Ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Výroba a způsoby zpracování skleněné bižuterie

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat a předvést techniku zpracování skleněné bižuterie	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Popsat výrobu rokajlu, kamenů a jejich třídění; rozlišení podle barev, velikostí a tvarů	Písemné a ústní ověření
c) Popsat a předvést techniku návleku jednořadého a víceřadého náhrdelníku a náramku, převedení výrobku z návleku na drát	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Provádění povrchových úprav a zušlechťovacích technik při výrobě skleněné bižuterie

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat techniku mechanického obrušování, odmaštění a leštění včetně chemického a tepelného na konkrétním materiálu či výrobku a vysvětlit funkci zařízení a strojů	Ústní ověření
b) Popsat a vysvětlit princip dekorativních úprav na předložených vzorcích	Písemné a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Spojování jednotlivých dílů bižuterie

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat techniku ketlování, svěšování, lepení, montáž mechanik u konkrétního výrobku	Písemné a ústní ověření
b) Uvést počty kusů skleněné bižuterie ve starších jednotkách	Písemné a ústní ověření
c) Sestavit a zkompletovat bižuterní výrobek podle zadání	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Rozpoznat a posoudit vady, vést evidenci výrobků, balit výrobky	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Obsluha zařízení a strojů při výrobě skleněné a kovové bižuterie

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat obsluhu a provádění běžné údržby strojního zařízení pecí, hořáku, lisů, mačkárenských strojů, forem a jednoúčelových strojů nad technickým výkresem	Písemné a ústní ověření
b) Předvést obsluhu konkrétního stroje (podle zadání a charakteru výrobku)	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO). Zdravotní způsobilost je vyžadována (odkaz na povolání v NSP - http://katalog.nsp.cz/karta_p.aspx?id_jp=100689&kod_sm1=35).

Ověřováním kritérií hodnocení pro jednotlivé kompetence je třeba získat celkový přehled o způsobilosti zkoušeného uchazeče vykonávat povolání v určitém úseku bižuterní výroby. Autorizovaná osoba určí druh/druhy výrobku u kompetence: Výroba a způsoby zpracování skleněné bižuterie, např. vinuté perle, hutní figurky, mačkání skleněných polotovarů.

Uchazeč při zkoušce prokáže znalosti o surovinách a používaných materiálech, vysvětlí princip jednotlivých technologických operací a funkci strojů a zařízení, které se používají ve výrobě.

Předmětem hodnocení je kvalita zhotoveného výrobku, estetická stránka výrobku a manuální zručnost a dále se posuzuje hospodárné využití surovin a bezpečné provádění všech úkonů.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil pro všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované fyzické nebo právnické osoby.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání výrobce bižuterie a střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 7 let praxe v řídicích pozicích v oblasti bižuterní výroby nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oblasti bižuterní výroby, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
- b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oblasti technologie skla a alespoň 5 let praxe v řídicích pozicích v oblasti bižuterní výroby nebo ve funkci učitele praktického vyučování v oblasti bižuterní výroby, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
- c) Vyšší odborné vzdělání v oblasti chemie silikátů a alespoň 5 let praxe v řídicích pozicích v oblasti bižuterní výroby nebo ve funkci učitele praktického vyučování v oblasti bižuterní výroby, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
- d) Vysokoškolské vzdělání v oblasti technologie silikátů se zaměřením na technologii skla nebo strojní technologie sklářských zařízení a alespoň 5 let odborné praxe v řídicích pozicích v oblasti bižuterní výroby, nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo praktického vyučování v oblasti bižuterní výroby, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, který nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o autorizaci naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: www.mpo.cz

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

- Prostory a přísun potřebné energie odpovídající bezpečnostním a hygienickým předpisům
- Pracovní oblečení odpovídající bezpečnostním a hygienickým požadavkům si zajistí uchazeč sám
- Ochranné pomůcky zajistí autorizovaná osoba (ochranné brýle a sklo)
- Vzorky a předlohy
- Výkresová dokumentace pro ověřované postupy
- Technologická a technická dokumentace pro ověřované postupy
- Sklářská dílna, která je vybavena pracovními stoly, sklářskými kahany, pracovními pomůckami: sklářská cihla, chladicí skleněná vata, nádoba na odpad-broky, různorodé pinzety, nůžky, špachtle, formičky na tvary
- Suroviny pro výrobu a zdobení skleněných figurek – skleněné tyčinky o průměru do 10 mm, různobarevné kompoziční sklo (48 % PbO)
- Zdobící materiály – skleněná drť, skleněné nitě

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam svého materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnotícím standardu pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně-technické vybavení jiného subjektu, přiloží k žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace smlouvu (popřípadě smlouvy) umožňující jeho užívání nejméně po dobu 5 let ode dne podání žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 15 až 20 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 7 až 8 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnotícího standardu

Hodnotící standard připravila SR pro sklo, keramiku a zpracování minerálů, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:

Svaz výrobců bižuterie

Silikátový svaz

Asociace sklářského a keramického průmyslu ČR